

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKI EGO DLA KLAS PIERWSZEJ I DRUGIEJ

1. Oceny w klasach realizujących język polski na poziomie podstawowym można otrzymać na przykład za:

- dwugodzinny sprawdzian typu maturalnego (np. w formie szkicu krytycznego),
- test historycznoliteracki,
- rozumienie czytanego tekstu nieliterackiego (język polski w użyciu),
- sprawdzian z lektury, sprawdzian z powtórki, odpowiedź, kartkówkę, aktywność, notatkę syntetyzującą, zadanie domowe, zeszyt, ćwiczenia.

Oceny w klasach z rozszerzonym językiem polskim można otrzymać na przykład za:

- dwugodzinny sprawdzian typu maturalnego (np. w formie wypracowania),
- test sprawdzający wiadomości i umiejętności z zakresu historii i teorii literatury,
- dwugodzinny sprawdzian typu maturalnego (np. w formie szkicu krytycznego),
- test historycznoliteracki,
- rozumienie czytanego tekstu nieliterackiego (język polski w użyciu),
- sprawdzian z lektury, sprawdzian z powtórki, odpowiedź, kartkówkę, aktywność, zadanie domowe, zeszyt, ćwiczenia, referaty, prelekcje, prezentacje.

2. Do ocen z dwugodzinnych sprawdzianów typu maturalnego, rozumienia czytanego tekstu nieliterackiego (język w użyciu) i testu historycznoliterackiego przypisuje się wagę 3. Wagi pozostałych ocen ustala nauczyciel. Punkty przeliczane są na oceny zgodnie z aneksem do PZO.

3. Dwugodzinne sprawdziany typu maturalnego ocenia się zgodnie z **ogólnopolskimi maturalnymi kryteriami oceniania pracy pisemnej** (patrz: *Informator o egzaminie maturalnym z języka polskiego jako przedmiotu obowiązkowego (część ustna oraz część pisemna na poziomie podstawowym)* od roku szkolnego 2022/2023 oraz *Informator o egzaminie maturalnym z języka polskiego jako przedmiotu dodatkowego (część pisemna na poziomie rozszerzonym)* od roku szkolnego 2022/2023).

4. Aktywność ucznia powinna być premiowana ocenami **5** lub **6**.

5. Termin sprawdzianu obejmującego większą partię materiału nauczyciel zapisuje w dzienniku elektronicznym z przynajmniej **tygodniowym wyprzedzeniem**, podając wymagania (zapisane przez ucznia w zeszycie przedmiotowym lub przez nauczyciela w dzienniku elektronicznym).

6. Sprawdzone i ocenione sprawdziany są udostępniane uczniowi i omawiane na lekcji w terminie 14 dni roboczych od daty napisania, w razie nieobecności nauczyciela (choroba, wycieczka itp.) termin poinformowania o ocenach i omawiania ulega wydłużeniu o czas nieobecności nauczyciela.

7. Uczeń ma prawo do **poprawy** sprawdzianów obejmujących większą partię materiału. Każdy sprawdzian można poprawiać tylko **raz** w terminie ustalonym przez nauczyciela. Jest to jednocześnie **termin dla uczniów nieobecnych** na danym sprawdzianie. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika **bez anulowania oceny pierwotnej** i liczy się do średniej. Ocen z dwugodzinnych sprawdzianów typu maturalnego, rozumienia czytanego tekstu nieliterackiego (język polski w użyciu), testu historycznoliterackiego **nie poprawia się**.

8. Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma **obowiązek napisać go** w terminie ustalonym przez nauczyciela, w przeciwnym wypadku nauczyciel może polecić jego napisanie w dowolnym momencie bez dodatkowego uzgadniania terminu z zainteresowanym. Jeżeli uczeń nie usprawiedliwi nieobecności na obu terminach

sprawdzianów, nie zgłosi się do nauczyciela lub odmówi napisania sprawdzianu w terminie wcześniej nieuzgodnionym, wtedy otrzymuje ocenę niedostateczną z danego sprawdzianu.

9. Poprawianie sprawdzianów oraz pisanie sprawdzianów zaległych nie wlicza się do ilości sprawdzianów planowanych w określonej klasie w danym tygodniu czy dniu (§ 47 pkt 4 Statutu Szkoły).

10. Kartkówki dotyczące materiału z trzech ostatnich lekcji nie muszą być zapowiadane i nie podlegają poprawie. Nauczyciel może zdecydować o konieczności napisania kartkówki, na której uczeń był nieobecny.

11. Sprawdzone i ocenione kartkówki są udostępniane uczniowi i omawiane na lekcji w terminie 7 dni roboczych od daty napisania, w razie nieobecności nauczyciela (choroba, wycieczka itp.) termin poinformowania o ocenach i omówienie ulega wydłużeniu o czas nieobecności nauczyciela.

12. Jeżeli uczeń na pierwsze półrocze otrzymał **ocenę niedostateczną**, to jest zobowiązany do jego zaliczenia w terminie ustalonym przez nauczyciela.

13. Uczeń, który nie wykonuje samodzielnie zadań podczas sprawdzianu lub kartkówki, otrzymuje z danego sprawdzianu lub kartkówki ocenę niedostateczną.

14. Bieżące, śródroczne i końcoworoczne oceny klasyfikacyjne ucznia z zajęć edukacyjnych ustala się według następującej skali:

- 1) ocena celująca - 6,
- 2) ocena bardzo dobra - 5,
- 3) ocena dobra - 4,
- 4) ocena dostateczna - 3,
- 5) ocena dopuszczająca - 2,
- 6) ocena niedostateczna - 1.

W celu motywowania ucznia do osiągania coraz lepszych wyników edukacyjnych uwzględnia się rozszerzenie powyższej skali w przypadku ocen bieżących i śródrocznych o plusy (poza oceną celującą) i minusy (poza oceną niedostateczną).

15. Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia na bieżąco **samodzielnych notatek w zeszycie przedmiotowym**.

16. Uczeń ma prawo zgłaszania **dwukrotnego nieprzygotowania** w każdym półroczu.

Niniejszy punkt nie dotyczy:

- a) zapowiedzianych lekcji powtórzeniowych i sprawdzianów,
- b) uczniów, którzy mają godziny nieusprawiedliwione z danego przedmiotu,
- c) uczniów, którzy za I półrocze otrzymali ocenę nieodpowiednią lub naganną z zachowania,

17. W terminie 7 dni przed radą klasyfikacyjną nauczyciel informuje ucznia o przewidywanej ocenie poprzez dokonanie wpisu w dzienniku elektronicznym.

18. W czasie **nauczania zdalnego** wszystkie oceny cząstkowe mają wagę 1 z wyjątkiem ocen z aktywności, które mają wagę 2.

PRZELICZANIE PUNKTÓW NA OCENY – ANEKS DO PZO

WYPRACOWANIE NA POZIOMACH PODSTAWOWYM I ROZSZERZONYM

100%	35 punktów	celujący
99 - 96%	34 pkt	+ bardzo dobry
95 - 86%	33-30 pkt	bardzo dobry
85 - 82%	29 pkt	- bardzo dobry
81 - 78%	28 pkt	+ dobry
77 - 72%	27-26 pkt	dobry
71 - 68%	25-24 pkt	- dobry
67 - 64%	23 pkt	+ dostateczny
63 - 54%	22-19 pkt	dostateczny
53 - 50%	18 pkt	- dostateczny
49 - 46%	17-16 pkt	+ dopuszczający
45 - 40%	15-14 pkt	dopuszczający
39%	13 pkt	- dopuszczający
38 - 0%	12-0 pkt	niedostateczny

TEST – ROZUMIENIE CZYTANEGO TEKSTU NIELITERACKIEGO (JĘZYK W UŻYCIU)

13 punktów	bardzo dobry
12 pkt	- bardzo dobry
11 pkt	+dobry
10 pkt	dobry
9 pkt	+dostateczny
8 pkt	dostateczny
7 pkt	+ dopuszczający
6 pkt	dopuszczający
5 - 0 pkt	niedostateczny

TEST HISTORYCZNO LITERACKI

100 %	22 pkt	+ bardzo dobry
99– 90 %	21- 20 pkt	bardzo dobry
89 – 85%	19 pkt	- bardzo dobry
84 – 80%	18 pkt	+ dobry
79 – 76%	17 pkt	dobry
75 – 71%	16 pkt	- dobry
70 – 67%	15 pkt	+ dostateczny
66– 57%	14 – 13 pkt	dostateczny
56 – 52 %	12 pkt	- dostateczny
51 – 47 %	11 pkt	+ dopuszczający
46 -43 %	10 pkt	dopuszczający
42 – 40 %	9 pkt	- dopuszczający
39 – 0 %	8 pkt	niedostateczny

TEST (POZIOM ROZSZERZONY)

15 punktów	bardzo dobry
14 pkt	- bardzo dobry
13 pkt	+dobry
12 pkt	dobry
11 pkt	+dostateczny
10 pkt	dostateczny
9 pkt	- dostateczny
8 pkt	+ dopuszczający
7 pkt	dopuszczający
6 pkt	- dopuszczający
5 - 0 pkt	niedostateczny

INNE SPRAWDZIANY * celujący za dodatkowe zadania, jeżeli są przewidziane

100 %	+ bardzo dobry	21 punktów	25 punktów	30 punktów
99– 90 %	bardzo dobry	20 -19	24-23	29 -28
89 – 85%	- bardzo dobry	18	22	27- 26
84 – 80%	+ dobry	17	21	25 -24
79 – 76%	dobry	16	20 -19	23 -22
75 – 71%	- dobry	15	18	21
70 – 67%	+ dostateczny	14	17	20
66– 57%	dostateczny	13 -12	16 -15	19 - 17
56 – 52 %	- dostateczny	11	14 -13	16
51 – 47 %	+ dopuszczający	10	12	15
46 -43 %	dopuszczający	9	11	14 -13
42 – 40 %	- dopuszczający	8	10	12
39 – 0 %	niedostateczny	7	9	11

Język polski - wymagania edukacyjne na poszczególne oceny.

Dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- zna podstawowe pojęcia z zakresu nauki o języku, historii i teorii literatury,
- zna treść omawianych tekstów kultury, streszcza utwory fabularne,
- określa tematykę omawianego utworu,
- przyporządkowuje autorom tytuły i głównych bohaterów utworów literackich wskazanych w podstawie programowej,
- określa ramy chronologiczne epoki,
- posługuje się kluczowymi dla rozumienia omawianych epok pojęciami,
- rozpoznaje najważniejsze środki stylistyczne,
- wypowiada się w sposób komunikatywny,
- wypowiedzi mają charakter odtwórczy,
- podejmuje próby interpretacji utworów na poziomie dosłownym,
- podejmuje próby publicznego zabierania głosu,
- podejmuje próby sporządzania planu wypowiedzi oraz notatki,
- podejmuje próby zredagowania notatki syntetyzującej.

Dostateczny otrzymuje uczeń, który potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- rozróżnia odmiany stylowe polszczyzny oraz rodzaje stylizacji,
- zna podstawowe funkcje tekstów językowych,
- rozróżnia językowe środki perswazji i manipulacji,
- zna podstawowe zasady poprawności językowej,
- podejmuje próby analizy i interpretacji tekstu, wskazuje główne wątki w utworze,
- odczytuje sens utworu, uwzględniając kompozycję i słowa-klucze,
- dostrzega związki między literaturą a innymi dziedzinami sztuki,
- wskazuje związki omawianych epok z wcześniejszymi,
- wiąże fakty literackie z istotnymi faktami historycznymi,
- opisuje motywy i tematy literackie, odwołując się do omówionych utworów,
- określa tematykę i problematykę omówionych utworów,
- charakteryzuje wzorce osobowe i postawy bohaterów,
- charakteryzuje podstawowe prądy artystyczne, hasła programowe poszczególnych epok,
- zabiera głos na określony temat, formułuje opinie, stosuje zasady etykiety językowej,
- porządkuje swoją wypowiedź, sporządzając plan, konspekt, notatkę,
- redaguje notatkę syntetyzującą.

Dobry otrzymuje uczeń, który potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- posiadaną wiedzę i umiejętności potrafi wykorzystać w sytuacjach typowych,
- zna i respektuje zasady poprawności językowej,
- rozpoznaje środki stylistyczne, określa ich funkcje w utworze oraz stosuje je w sposób świadomy we własnych wypowiedziach,
- wskazuje związki literatury z innymi dziedzinami sztuki i historią,
- umieszcza interpretowany tekst w kontekście,
- zna style w sztuce i rozpoznaje ich cechy,
- dokonuje pogłębionej analizy i interpretacji tekstu,

- rozpoznaje typ nadawcy i adresata utworu,
- charakteryzuje elementy świata przedstawionego utworu,
- rozpoznaje konwencje stylistyczne,
- rozpoznaje motywy, symbole, toposy, aluzje literackie,
- porównuje wzorce osobowe i kreacje bohaterów odwołując się do utworów literackich,
- dokonuje analizy typowego dla epoki i autora utworu literackiego,
- formułuje wnioski, uogólnienia, argumenty, prezentując swój punkt widzenia,
- ocenia bohaterów literackich w kontekście epoki,
- krytycznie i samodzielnie zbiera materiały na wybrany temat, korzystając z różnych źródeł,
- syntetyzuje i porządkuje zgromadzone informacje
- planuje swoją wypowiedź, sporządzając plan, konspekt, notatkę,
- dostosowuje formę wypowiedzi do okoliczności, tematu i osoby adresata,
- redaguje notatkę syntetyzującą.

Bardzo dobry otrzymuje uczeń, który potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- zdobyte wiadomości i umiejętności potrafi wykorzystać również w sytuacjach problemowych,
- rozpoznaje cechy stylu i języka w poznawanych utworach,
- dokonuje wnikliwej i samodzielnej analizy i interpretacji tekstu,
- umieszcza interpretowany tekst w różnych kontekstach,
- porównuje aspekty analizowanego/analizowanych dzieła/dzieł,
- ocenia i wartościuje postawy wyrażane w poszczególnych dziełach literackich,
- rozpoznaje wykładniki ironii, groteski, komizmu, patosu,
- rozpoznaje nawiązania intertekstualne,
- rozpoznaje związki między tekstem literackim a rzeczywistością pozaliteracką (językiem i historią poszczególnych epok),
- rozpoznaje i ocenia procesy zachodzące w kulturze i wzajemne wpływy poszczególnych stylów, prądów i epok,
- przedstawia ewolucję bohatera literackiego oraz wybranych gatunków literackich,
- wyjaśnia funkcje motywów antycznych i symboli biblijnych w poznanych utworach literackich,
- formułuje wnioski płynące z porównania kształtu artystycznego tekstów literackich,
- samodzielnie gromadzi, porządkuje i wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych materiały z różnych źródeł dotyczące literatury i innych dziedzin sztuki,
- stosuje sady wartościujące i uogólniające,
- dba o poprawność językową, stylistyczną, wypowiedzi,
- stosuje oryginalną koncepcję wypowiedzi,
- wykazuje się swobodą konwersacji, kulturą dyskusji i poprawną polszczyzną.

Celujący otrzymuje uczeń, który potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- rozwiązuje zadania o podwyższonym poziomie trudności,
- zna teksty z poziomu podstawowego i rozszerzonego oraz inne – poznane w trakcie własnej lektury,
- krytycznie analizuje i interpretuje tekst,
- zna przemiany zachodzące w obrębie poszczególnych gatunków literackich,
- funkcjonalnie wykorzystuje szerokie konteksty w interpretacji,
- rozpoznaje znaki tradycji,
- redaguje własną wypowiedź zgodnie z regułami gatunkowymi i funkcją,
- świadomie dobiera środki językowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej,
- sporządza przypisy oraz tworzy bibliografię do określonego tematu
lub/i
- ma szczególne osiągnięcia polonistyczne.

OCENIANIE PRAC PISEMNYCH

Prace pisemne typu maturalnego są oceniania wg kryteriów CKE, a punkty są przeliczane na oceny zgodnie z aneksem zamieszczonym w PZO

Kryteria oceniania wypracowania na poziomach podstawowym i rozszerzonym

A. Spełnienie formalnych warunków polecenia 0-1 pkt

B. Kompetencje literackie i kulturowe 0-16 pkt

C. Kompozycja wypowiedzi - 7 pkt

- struktura wypowiedzi 0-3 pkt
- spójność wypowiedzi 0- 3pkt
- styl wypowiedzi 0-1 pkt

D. Język wypowiedzi - 11 pkt

- zakres poprawności środków językowych 0-7 pkt
- poprawność ortograficzna 0- 2 pkt
- poprawność zapisu 0-2 pkt

Uwagi

1. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna (w rozumieniu czytelności zapisu), egzaminator oceni ją na 0 pkt.
2. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 400 wyrazów, jest oceniania wyłącznie w kryteriach: *Spełnienie formalnych warunków polecenia* oraz *Kompetencje literackie i kulturowe*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 pkt.
4. Jeżeli w kryterium *Spełnienie formalnych warunków polecenia* przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.
5. Błąd kardynalny to błąd rzeczowy świadczący o nieznajomości treści lektury obowiązkowej, do której odwołuje się zdający, w zakresie fabuły, w tym głównych wątków utworu; losów głównych bohaterów, w tym np. łączenie biografii różnych bohaterów **LUB całkowicie** nieuprawnionej interpretacji lektury obowiązkowej będącej falsyfikacją danego tekstu.